

2., 4. ÉS 6. ÉVFOLYAMOS TANULÓK EGÉSZSÉGTUDÁSÁNAK DIAGNOSZTIKUS MÉRÉSE

NAGY LÁSZLÓNÉ * – KOROM ERZSÉBET** – BOGÁRNÉ NÉMETH MÁRIA***

* SZTE TTK Biológiai Szakmódszertani Csoport, MTA-SZTE Képességkutató Csoport
nagyln@bio.u-szeged.hu

** SZTE Neveléstudományi Intézet, MTA-SZTE Képességkutató Csoport, SZTE Oktatásméleti
Kutatócsoport
korom@edpsy.u-szeged.hu

*** MTA-SZTE Képességkutató Csoport, SZTE Oktatásméleti Kutatócsoport
mary@edpsy.u-szeged.hu

Témakörök: Egészségnevelés, sportpedagógia; Pedagógiai értékelés, minőségfejlesztés

A közoktatás kiemelt feladata a tanulók egészségműveltségének, egészségmagatartásának fejlesztése, hiszen egészségnevelés megalapozza a felnőttkori egészségműveltséget és hatással van az egyének egészségi állapotára. A diagnosztikus mérések elméleti keretűl használható a fiatalokorúak egészségműveltségének szociálökölógiai modellje (*Wharf Higgins és mtsai, 2009*) és az egészségmagatartás integrált elméleti modellje (*Fishbein és Yzer, 2003*). Az egészségműveltség szociálökölógiai modellje szerint a tanulók egészségműveltségét mikro-, mezo- és makrohatások egyaránt befolyásolják. Az egészségmagatartás integrált modellje szerint adott magatartás valószínűleg akkor fordul elő, ha az egyének erős szándéka van a magatartás végrehajtására, ha rendelkezik a szükséges készségekkel, és ha környezeti kényszerek/korlátok nem akadályozzák a magatartás teljesítését. Vizsgálatunkban az egészségműveltség-modell mikroszintjére, azon belül a tanulók egészséggel kapcsolatos tudására fókuszálunk. Célunk a 2., 4. és 6. évfolyamos tanulók egészséggel, annak megőrzésével, fejlesztésével kapcsolatos ismereteinek diagnosztikus célú vizsgálata. Hipotézisünk szerint az idősebb tanulók magasabb teljesítményt érnek el, és a nemek között nem mutatható ki szignifikáns különbség. Egy olyan tesztrendszer dolgoztunk ki, amely azokra az alapvető ismeretekre kérdez rá, amelyek megalapozzák a tanulók egészségmagatartását. A kérdéseket a környezetismeret, természetismeret, illetve egészségtan tantárgy tantervi követelményeinek és az egészségnevelés tartalmi területeinek figyelembevételével állítottuk össze. A 2., 4. és 6. évfolyamos tanulók számára készített tesztek több láncfeladatot tartalmaznak, így lehetővé teszik az egészségtudás fejlődésének feltárását, a fejlesztés további feladatainak meghatározását. A tesztek kismintás kipróbálására a 2010/2011-es tanév végén került sor, 5 szegedi iskola 17 osztályában, évfolyamonként 130 fővel. Jelenleg az adatfeldolgozás zajlik. Az adatok kvantitatív és kvalitatív elemzésének eredményei segíthetik a tesztrendszer továbbfejlesztését, diagnosztikus célú osztálytermi mérésekre való alkalmassá tételét, jelzik az egészségtudás fejlődését, és rámutatnak a tanulók tudásában jelentkező hiányosságokra. A kutatás jelentősége, hogy elindítja az egészségműveltség elemeinek empirikus vizsgálatát, és felhívja a figyelmet e terület fontosságára az oktatásban, nevelésben. További kutatási feladat lehet a tanulók egészségműveltség-készségeinek, attitűdjeinek és egészségmagatartásának diagnosztikus vizsgálatára alkalmas mérőeszközök kifejlesztése, és az egészségműveltséget befolyásoló egyéb belső faktorok (hitek, értékek, tapasztalatok) vizsgálata*.

* A vizsgálatot a TÁMOP-3.1.9 /08/01 pályázat, az SZTE Oktatásméleti Kutatócsoport és az MTA-SZTE Képességkutató Csoport támogatta.